ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΧΕΛΜΟΥΤ ΜΠΕΤΧΕΡ

ΤΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Νεαρὸς ὑπολοχαγὸς Φερλέμερ εἶχε ξαναγυρίσει καὶ πάλι στὴν πρώτη γραμμὴ τοῦ μετώπου. Δὲν εἶχαν περάσει οὔτε τρεῖς μέρες ἀπὸ τότε ποὺ ἔφυγε μὲ ἄδεια γιὰ τὸ σπίτι του, καὶ ξαναγύρισε, παρουσιάσθηκε στὸν διοικητὴ τοῦ τάγματός του καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ ἀκυρώση τὴν ἄδειά του καὶ νὰ τὸν ἐπαναφέρη στὴ θέσι του, στὸ λόχο.

— Μὰ γιατί γυρίσατε τόσο γρήγορα ; τοῦ εἶπε ὁ διοικητής. Ἔχετε ὡστόσο δώδεκα μέρες ἀκόμη στὴ διάθεσί σας...

Ἕνας ἀλγεινὸς μορφασμὸς ζωγραφίσθηκε στὸ πρόσωπο τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

— Μὴν ἐπιμένετε νὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω αὐτό, κύριε διοικητά, ἀπάντησε μὲ μισὴ φωνὴ ὁ Φερλέμερ.

— Καὶ ὅμως θαρρῶ πὼς εἶνε ἡ πρώτη φορά, ἔπειτα ἀπὸ ἑνάμισι χρόνο ποὺ πήγατε μὲ ἄδεια στὸ σπίτι σας, ἐπέμεινε ὁ ταγματάρχης.

— Ναί, ἡ πρώτη φορά... Μὰ δὲν βρῆκα κανέναν στὸ σπίτι μου. Ἡ γυναῖκα μου... εἶχε πάει ταξεῖδι...

— Ἔχετε πολὺν καιρὸ παντρεμένος ;

— Δυὸ χρόνια μόλις, κύριε διοικητά.

— Χμ... ἔκανε ὁ ταγματάρχης... Μὰ πόσων χρονῶν εἶσαστε λοιπόν ;

— Εἰκοσιένα.

— Ὥστε, ὅταν παντρευτήκατε, εἶσαστε μόλις...

— Δέκα ἐννέα, κύριε διοικητά. Ἦταν ἡ πρώτη ἀγάπη τῆς νεότητός μου. Εἶχα κηρυχθεῖ ἐνήλικος, ὅταν ὁ πατέρας μου σκοτώθηκε στὶς ἀρχὲς τοῦ πολέμου.

— Ἔτσι... Καὶ ὅμως θὰ ἔπρεπε νὰ συνεχίσετε τὴν ἄδειά σας, ὑπολοχαγέ. Εἶσαστε νιοπαντρεμένος... Ἔχετε ἀμήσει μιὰ τόσο νέα γυναῖκα στὸν τόπο σας. Καὶ ἔπειτα, πρέπει νὰ ξεκουραστῆτε λίγο. Ἔχετε τρία τραύματα, δὲν εἶν' ἔτσι ;

— Μάλιστα, τρία, κύριε διοικητά.

— Εἶνε πολλά, σὲ τόσο λίγο διάστημα. Καλὴ ἀντάμωσι λοιπόν, αὔριο ἢ τοὐλάχιστο μεθαύριο, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐπίθεσι...

Ὁ γηραιὸς ταγματάρχης ἔσφιξε θερμὰ τὸ χέρι τοῦ ὑπολοχαγοῦ Φερλέμερ καὶ πρόσθεσε, ὅταν ἐκεῖνος ἔκανε μεταβολὴ γιὰ νὰ φύγη :

— Ὑποσχεθῆτε του ὅμως πὼς θὰ φανῆτε κάποιος φρονιμώτερος αὐτὴν τὴ φορά. Τρία τραύματα, εἶνε πολλὰ σὲ τόσο λίγο διάστημα.

* * *

Κατόπιν, ὁ Φερλέμερ ξαναγύρισε στὰ χαρακώματα κοντὰ στοὺς ἄνδρας του. Ἕνας ὑπόκωφος θόρυβος ἀκουγόταν πέρα, στὶς ἐχθρικὲς γραμμές. Ὅλοι περίμεναν τὴν ἐπίθεσι. Ἦταν γνωστὸ πὼς θὰ ἀρχίζε στὶς δώδεκα ἡ ὥρα ἀκριβῶς. Ὁ ὑπολοχαγὸς Φερλέμερ κύτταξε τὸ ρολόγι του... Ἦταν δέκα καὶ τέταρτο.

Δίπλα του, καθότανε ἕνας ἐπίσης νεαρὸς ὑπολοχαγός, μὲ παιδιάστικη φυσιογνωμία. Ἦταν τοῦ ἱππικοῦ αὐτός, τοῦ συντάγματος τῶν Οὐλάνων. Μὰ στὴν περίοδο ἐκείνη τοῦ πολέμου, τὸ Ἐπιτελεῖο τοποθετοῦσε ἀξιωματικοὺς διαφόρων σωμάτων στοὺς διαφόρους σχηματισμούς, γιὰ νὰ συμπληρώνη τὰ κενά. Καὶ ὁ νεαρὸς Οὐλάνος κοροϊδευε τώρα τὴ θέσι στὴν ὁποία βρισκόταν :

— Νὰ καὶ ἕνα ἄλογο στὰ χαρακώματα ! ἔλεγε κι' ἐπανελάμβανε.

Στάθηκε ἔπειτα γιὰ μιὰ στιγμή, σᾶν νὰ περίμενε ἀπάντησι ἐκ μέρους τοῦ Φερλέμερ. Καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνος σιωποῦσε, ἐπανέλαβε :

— Εἴσαστε μὲ ἄδεια, θαρρῶ ;

— Ναί, γιὰ δυὸ μέρες μονάχα.

— Κι' ἀπὸ ποῦ εἴσαστε ;

— Μένω κάπου ἔξω ἀπὸ τὸ Βερολῖνο.

— Ἔτσι ; ἔκανε ὁ νεαρὸς Οὐλάνος. Μὰ τότε, μπορεῖ καὶ νὰ ξέρετε...

Γέλασε, σᾶν νὰ εἶχε πῆ κανένα ἀστεῖο καὶ θέλησε νὰ συνεχίση, μὰ τὸν διέκοψε ὁ θόρυβος ποὺ ἀκούγοταν στὰ ἐχθρικὰ χαρακώματα πιὸ δινατός.

Ὁ Φερλέμερ εἶχε σφιγμένα τὰ χείλη καὶ ἦταν κατάχλωμος. Ὁ Οὐλάνος ἄρχισε νὰ ψιλοσφυρίζη ἕνα τραγουδάκι. Ἔπειτα γύρισε ἀπότομα καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἄνθρωποι εἴμαστε, ἀγαπητὲ συνάδελφε. Ἂν πάθω τίποτε, σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ τσέπη ἔχω ἕνα φάκελλο γιὰ τὴ γυναίκα μου. Θἄχετε τὴν καλοσύνη νὰ τῆς τὸν στείλετε... Γράψτε της καὶ σεῖς, ὅτι τὸ τριαντάφυλλό της τὸ εἶχα ὥς τὸ τέλος ἐπάνω στὴν καρδιά μου.

Ὁ Φερλέμερ ἔγνεψε σιωπηλὸς «ναί». Συλλογιζότανε τώρα τὴν ἀγάπη τοῦ Οὐλάνου γιὰ τὴ γυναίκα του. Τὴν ἀγαποῦσε λοιπὸν τόσο !... Μὰ μήπως κι' αὐτὸς δὲν ἀγαποῦσε τὴ δική του ;

Ὁ Οὐλάνος κύτταξε τὸ ρολόγι του.

— Δέκα λεπτὰ ἀκόμη, ψιθύρισε. Καὶ συνέχισε τὴν κουβέντα του γιὰ τὴ γυναίκα του : Δηλαδὴ... ξέρετε, ἡ κυρία δὲν εἶνε ἀκόμη πραγματική μου γυναῖκα. Ὑπάρχουν ἀκόμη κάποια ἐμπόδια στὴ μέση, νομικῆς φύσεως. Μὰ ὅταν μὲ τὸ καλὸ γλυτώσουμε ἀπ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν κόλασι...

Ἔβγαλε τὸ πορτοφόλι του, τὸ ἄνοιξε καὶ πῆρε στὸ χέρι του ἕνα ξερὸ τριαντάφυλλο. Τὸ ἔφερε στὰ χείλη του καὶ εἶπε :

— Αὐτὸ εἶνε τὸ φυλαχτό μου... Ὤ, μὴ νομίσετε πὼς εἶμαι προληπτικός... Μὰ αὐτὸ ἐδῶ εἶνε ἄλλο πρᾶγμα...

Ξανάβαλε τὸ λουλοῦδι στὴ θέσι του. Καὶ τότε διέκρινε μιὰ ἀλλόκοτη λάμψι στὰ μάτια τοῦ Φερλέμερ.

— Δὲν πιστεύετε σεῖς στὴ δύναμι ἑνὸς τέτοιου φυλαχτοῦ ; τὸν ρώτησε.

— Δὲν ξέρω.... ἀπάντησε ὁ Φερλέμερ. Δὲν ἔχω κανέναν ἐγώ, γιὰ νὰ μοῦ στέλνη ἄνθη... Καὶ ὅμως, στέκω ἀκόμη στὰ πόδια μου, παρ' ὅλα τὰ τρία τραύματα ποὺ πῆρα ὥς τώρα. Ποιός ξέρει... Ἴσως γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ νὰ μὴν παθαίνω τίποτε...

— Ὄχι, ὄχι, δὲν εἶν' ἔτσι.... εἶπε ὁ ὑπολοχαγὸς τῶν Οὐλάνων, ὄχι, δὲν εἶν' ἔτσι... Δὲν εἶνε λογική αὐτή.

Ἔμειναν γιὰ μιὰ στιγμὴ σιωπηλοὶ καὶ οἱ δυό τους.

— Ἀκοῦστε, εἶπε ἔπειτα ὁ Οὐλάνος, καὶ ἄνοιξε ξανὰ τὸ πορτοφόλι του. Μπορεῖ νὰ μὴν εἶνε σωστό, μά...

Ἔβγαλε ἕνα φύλλο ἀπὸ τὸ λουλοῦδι του καὶ τὸ ἔδωσε τοῦ Φερλέμερ.

— Πάρτε το αὐτό, εἶπε, καὶ βάλτε το ἐπάνω στὴν καρδιά σας. Δὲν εἶμαι προληπτικός, καὶ ὅμως αὐτὸ ἐδῶ εἶνε ἄλλο πρᾶγμα... Θὰ σᾶς προφυλάη...

Ὁ Φερλέμερ δὲν τὸ θέλησε στὴν ἀρχή. Ἔπειτα ὅμως πῆρε τὸ φύλλο καὶ τὸ ἔβαλε μὲ προσοχή, σὰν κάτι τὸ ἐξαιρετικό, μαζὶ μὲ τὴ φωτογραφία τῆς μητέρας του, ποὺ εἶχε στὴ τσέπη του, ἐπάνω στὴν καρδιά του. Καὶ τότε, ἐμπρὸς στὰ μάτια του παρουσιάσθηκε ἕνας γνώριμος κῆπος, ἕνας κῆπος γεμάτος τριαντάφυλλα... Μιὰ νεαρὴ γυναῖκα διάλεγε νὰ βρῆ τὸ καλύτερο καὶ ἔπειτα...

«Πᾶνε τώρα πειὰ αὐτά, σκέφθηκε, ἂς μὴν τὰ θυμόμαστε....»

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, καθὼς τοποθετοῦσε ἀφηρημένα τὸ φύλλο τοῦ λουλουδιοῦ μαζὶ μὲ τὰ χαρτιά του, μιὰ φωτογραφία τοῦ ἔπεσε κάτω, χωρὶς νὰ τὸ παρατηρήση : Ἡ φωτογραφία τῆς γυναίκας του.

Ὁ ἀξιωματικὸς τῶν Οὐλάνων ἔσκυψε καὶ τὴν πῆρε, γιὰ νὰ τοῦ τὴν δώση. Μὰ τὸ βλέμμα του ἔπεσε τυχαῖα ἐπάνω στὴ φωτογραφία, καὶ τότε ἔγινε κατακόκκινος.

— Ἀ ! ἔκανε, γεμάτος ἔκπληξι. Ἡ Λουΐζα Φερλέμερ ! Τὴ γνωρίζετε ;...

Μιὰ βραχνή, μιὰ ξένη φωνὴ βγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ νεαροῦ ὑπολοχαγοῦ.

— Εἶν' ἡ γυναῖκα μου !...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἕνας μεγάλος θόρυβος ξέσπασε πέρα ὥς πέρα στὰ χαρακώματα. Ἡ ἐπίθεσις ἄρχισε, κανόνια βροντοῦσαν. Τὸ ἔδαφος συνεταράσσετο ὁλόκληρο. Σὲ πυκνὲς ὁμάδες, οἱ ἄνδρες ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ χαρακώματα καὶ ὁρμοῦσαν ἐμπρός. Χαλοῦσε ὁ κόσμος !...

Ὁ Φερλέμερ ἀνορθώθηκε. Στὸ πρόσωπό του ἦταν χυμένη ἡ χλομάδα τοῦ θανάτου. Ὥρμησε ἔξω κι' αὐτός.

Μὰ δὲν προχώρησε πολύ. Δὲν εἶχε κάνει δυὸ πηδήματα, καὶ μιὰ σφαῖρα τὸν βρῆκε κατάστηθα. Ἔπεσε καὶ οὔτε σάλεψε πειά.

Λίγο ἀργότερα, ἕνας τραυματιοφορεὺς τὸν πλησίασε καὶ ἔσκυψε ἐπάνω του. Ἡ σφαῖρα τοῦ εἶχε διαπεράσει τὴν καρδιά. Ἀνακατεμένο στὸ πηχτὸ αἷμα τῆς πληγῆς, ὁ τραυματιοφορεὺς βρῆκε κάποιο πραγματάκι, ποὺ ἔμοιαζε μὲ ἕνα φύλλο ἀπὸ τριαντάφυλλο...

ΧΕΛΜΟΥΤ ΜΠΕΤΧΕΡ

ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

Λίγες σταλαμματιὲς βροχῆς ἀρκοῦν νὰ δροσίσουν τὴ γῆ καὶ λίγες πράξεις εὐεργεσίας ἀρκοῦν νὰ φαιδρύνουν τὸν κόσμο.

Δοστογιέφσκυ

Εἶνε προτιμότερο νὰ κοιμᾶται κανεὶς ἥσυχα ἀπάνω σ' ἀχυρένιο στρῶμα παρὰ νὰ ἀναταράσσεται κάθε τόσο σὲ χρυσὸ κρεββάτι.

Οὔγκὼ